

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

Βερωοῦμε καθήκον μας νὰ ἐκφράσομε τὴν εὐγνωμοσύνη μας στὶς μεγάλες μιχτὲς ἐπαγγελματικὲς Συνομοσπονδίες καὶ Ὅμοσπονδίες, τὴ Συνομοσπονδία τῶν Ἑργατῶν τῆς Ἑλλάδος, τὴ Συνομοσπονδία δημοσίων ὑπαλλήλων, τὴν Ὅμοσπονδία Ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ τὴ Διδασκαλικὴν Ὅμοσπονδία γιὰ τὴν εὐγενικὴ τους προθυμία νὰ βοηθήσουν τὴν προσπάθεια μας γιὰ τὸν διαφωτισμὸ τῶν λαϊκῶν τάξεων πάνω στὸ ζήτημα τῆς γυναικείας ψήφου καὶ τὴν ἄμεση ἀνάγκη νὰ ἐγγραφοῦν ὅσο τὸ δυνατὸν πολυπληθέστερες γυναῖκες στοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγους. Ὁ Σύνδεσμός μας στηρίχτηκε πάντα στὶς λαϊκὲς τάξεις γιὰ τὴν θεώρησε τὰ φυσικὰ ἐρείσματα τῆς ἀπελευθερωτικῆς κίνησης τῆς γυναίκας.

Αἰσθανόμαστε γιαντὸ ἰδιαίτερη ἱκανοποίηση ὅταν οἱ κύριοι ἐκπρόσωποι τῶν ὀργανωμένων αὐτῶν τάξεων ἐνισχύουν τὸ ἔργο μας.

*

**

Ἡ κίνηση γιὰ τὴν ἐγγραφή τῶν γυναικῶν ἐντείνεται καθημερινῶς. Ἀπὸ ὅλες τὶς γωνιὲς τῶν Ἀθηνῶν ἔρχονται στὸ γραφεῖο μας γυναῖκες ἢ πᾶνε στὰ συνοικιακὰ γραφεῖα ποὺ ἀναγγείλαμε καὶ πολλὲς ἀκόμα ζητοῦν τὴν ἐγγραφή τους στὸ δημοτολόγιο ἀπ' εὐθείας στὸ Δημαρχεῖο. Ὡς τὴν ὥρα ἔχουν ἐγγραφῆ 1000 γυναῖκες ἐδῶ. Ἄν λογαριάσει κανεὶς πὼς δὲν πρόκειται νὰ ψηφίσουν ἀμέσως, πὼς ἔξαιρεῖται ἀπ' τὸ νόμο μεγάλος ἀριθμὸς, οἱ ἀγράμματα καὶ οἱ γυναῖκες τῶν 20-30 χρόνων, ὅτι εἶναι φυσικὸ νὰ ἀγνοοῦν τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμοῦ πάρα πολλὲς ἀκόμα, παρ' ὅλο τὸ διαφωτισμὸ ποὺ κάναμε, ὅτι ὅλες οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι εἶναι ἤδη γραμμένες στὰ μητρώα καὶ τέλος ὅτι δὲ συστήθηκαν ἀκόμα οἱ ἐπιτροπὲς γιὰ τὴν ἐκδοση τῶν βιβλιαρίων, τὸ ἀποτέλεσμα αὐτὸ εἶναι ἱκανοποιητικὸ. Καὶ ὁ ἀριθμὸς τους ἀσφαλῶς θ' αὐξάνεται διαρκῶς ὥστε ὕστερ' ἀπὸ 2 1/2 χρόνια ποὺ θὰ ψηφίσουν ὅλες οἱ γυναῖκες ὑπὸ ἴσους ὅρους γιὰ τὴν ἀσφαλῶς θὰ βγάλομε στὸ μεταξὺ τοὺς περιορισμοὺς τῆς ἡλικίας καὶ ἀγγραμματοσύνης.

Ἔτσι θετικὰ, μὲ τὴ φωνὴ τῶν πραγμάτων ξέρουν ν' ἀπαντοῦν οἱ γυναῖκες στοὺς ἀδιόρθωτους

ύβριστές τους, πού αύριο στίς παραμονές τῶν ἐκλογῶν θά πλειοδοτοῦν σέ ἐπιχειρηματολογία προκειμένου νά προσελκύσουν τίς γυναῖκες ψηφοφόρους.

* *

Μέ μεγάλη χαρά εἶδαμε ὅτι καί τὰ κόμματα κατάλαβαν τή σοβαρότητα τῆς γυναικείας ψήφου καί ἀνέλαβαν νά διευκολύνουν τήν ἐγγραφή τῶν γυναικῶν στούς καταλόγους. Πρῶτο τὸ Λαϊκὸ κόμμα ἐδήλωσε ὅτι θά δέχεται τίς γυναῖκες πού θέλουν νά ἐγγραφοῦν κάθε ἀπόγεμα στό Κέντρο του ὁδῶς Φειδίου 12.

Ἐπίσης κ' ἡ Δημοκρατικὴ Ἐνωσις (Ἀγροτικὸν καί Ἐργατικὸν κόμμα) μᾶς εἰδοποίησε ὅτι θά δέχεται κάθε μέρα 9-11 π. μ. καί 5-7 μ. μ. στό Κέντρο του Ὀδ. Πανεπιστημίου 24 καί θά ἀναλαμβάνει τήν ἐγγραφή τῶν γυναικῶν στούς καταλόγους.

Ἡ ἐνέργεια αὐτῆ τῶν δύο κομμάτων δείχνει ὅτι πολὺ γρήγορα θά καταλάβουν καί τὰ ἄλλα κόμματα καί μαζί μὲ αὐτὰ ὁ πολὺς κόσμος, πόσο μεγάλη θά μπορέσει νά εἶναι ἡ συμμετοχὴ τῆς γυναικῆς στὸν πολιτικὸ βίον τῆς χώρας μας.

* *

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ἐβράβευσε φέτος τέσσερις γυναῖκες καί ἀνεγνώρισε ἔτσι καί τὴ γυναικεία ἐργασία, καί ὄχι μόνο τὴ γνωστὴ καί φανερὴ ἀλλὰ καί τὴν ταπεινὴ καί ἀγνωστὴ, ὅπως εἶναι τῆς Κυρᾶ-Ἐλένης Εὐστρατιάδου τῆς συμπαθητικῆς Σμυρναίας γερόντισσας πού ἐνῶ ἡ ἴδια στερεῖται δὲν ἔπαυσε ποτὲ νά ὑποστηρίζει τοὺς δυστυχισμένους. Ἡ βράβευση τῆς κυρᾶ-Ἐλένης ἐγινε ὕστερα ἀπὸ ὑπόδειξη τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου καί αὐτὸ τιμᾶ καί τὸ σωματεῖο πού τὴν πρότεινε καί τὴν Ἀκαδημία πού τὴ βράβευσε καί τὴν ὑπεστήριξε χρηματικῶς. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν κυρᾶ-Ἐλένη δόθηκε τὸ βραβεῖο αὐτοθυσίας καί στήν κ. Ἀγγελικὴ Φικιόρη, τὴ γνωστὴ ἀκούραστη διευθύντρια τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καί στήν κ. Πηνελόπη Δέλτα γιὰ τὰ ὄραιότατα βιβλία της: Ἰδιαιτέρως μᾶς ἐχαροποίησε ἡ βράβευση τῆς Κας Κλεαρέτης Δίπλα-Μαλάμου τῆς παλαιᾶς μας συνεργάτριας καί γνωστῆς ποιήτριας καί λογογράφου.

* *

Στὴν κοινὴ διαδήλωση πού ἔκαναν τὰ τρία μεγάλα γυναικεῖα διεθνικὰ σωματεῖα δηλ. τὸ Διεθν. Συμβούλιο Γυναικῶν, ἡ Διεθνικὴ Ἐνωσις γιὰ τὴ γυναικεία ψήφο, ἡ Διεθνικὴ Ἐνωσις τῶν Γυναικῶν Ἐπιστημόνων στὴ Χάγη γιὰ νά ἐπηρεάσουν τὴ Διάσκεψη τῆς Κ. Τ. Ε. γιὰ τὴν Κωδικοποίησι τοῦ Διεθνικοῦ Δικαίου, ἀντιπροσωπεύθησαν τὰ Ἑλληνικὰ σωματεῖα δηλ. ὁ Σύνδεσμός μας, τὸ Ἐθν. Συμβούλιο Ἑλληνίδων καί ὁ Συνδ. Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων ἀπὸ τὴ Δδα Σοφία Ἀντωνιάδου καθηγήτρια τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Λέυδεν, Ἡ Δις Ἀντωνιάδου παρευρέθηκε σὲ ὅλες τίς συνεδριάσεις τῆς joint Demonstration καί μίλησε ἐκ μέρους τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν σύμφωνα μὲ τὸ ὑπόμνημα τῆς Δδας Καρούδη πού δημοσιεύσαμε στὸ προηγούμενο φύλλο μας.

Ὡὰ νὰ μὴν ἔφταναν οἱ δυσκολίες ἀπὸ τὶς νομικὲς δια-
τυπώσεις γιὰ τὴν ἔγγραφὴ τῶν γυναικῶν μᾶς γρά-
φουν ἀπὸ μερικὲς ἐπαρχίες ὅτι οἱ Δημοτικὲς ἀρχὲς
ὄχι μόνον δὲν εὐκολύνουν ἀλλὰ καὶ δυσκολεύουν τὴν
ἔγγραφὴ τῶν γυναικῶν. Μαθαίνομε π.χ. ὅτι στὰς
Πάτρας παρουσιάστηκαν γυναῖκες νὰ ἐγγραφοῦν καὶ
οἱ ἀρμόδιοι ὑπάλληλοι τοῦ Δήμου τοὺς ἀπήντησαν
πῶς... δὲν ἔχουν καμμιά εἰδοποίηση ἀπὸ τὰς Ἀθή-
νας. Καὶ αὐτὸ μὲν εἶναι καθαρὴ ψευτιά γιὰ τὸ Ὑ-
πουργεῖο Ἐσωτερικῶν ἔστειλεν ἤδη τὶς ἐγκυκλίους
τοῦ σὲ κάθε Ἑλληνικῆ γωνιά εἶναι ὅμως γνωστὸν
πῶς ὁ κ. Δήμαρχος Πατρῶν εἶναι ἀντιφεμινιστὴς καὶ
ὅπως εἶπε σὲ μιὰν ἐπιτροπὴν μᾶς ἐδῶ πού τὸν εἶδε
πρὸ καιροῦ, θὰ προτιμοῦσε νὰ μὴ δίνονταν αὐτὸ τὸ
δικαίωμα, πρῶτον πού ἐξηγεῖ καὶ τὴν στάση του ὡς
τὴν ὥρα. Ἀλλὰ τὸ Ὑπουργεῖο τῶν Ἐσωτερικῶν δὲν
νομίζει πῶς ἔχει καθῆκον νὰ καλέσει διὰ τοῦ νομάρ-
χου τοῦ τὸν κ. Δήμαρχο στὸ καθῆκον του; Καὶ ὅταν
αὐτὰ γίνονται στὴ τρίτῃ ἑλληνικῆ πόλῃ, καταλαβαίνει
κανεὶς πολὺ καλά τί θὰ κάνει ὁ κοτζαμπασισμὸς τό-
σων ἄλλων Δημάρχων ἢ προέδρων κοινοτήτων πού
εἶναι φυσικὸ νὰ μὴ βλέπουν μὲ καλὸ μάτι τὴν αὔξη-
σιν τῶν ψηφοφόρων τους.

*
* *

Ἀπὸ κάποια κοινότητα τῆς Μακεδανίας ἦρθε ἔγγραφο
ἀπρὸς τὸ Ὑπουργεῖο τῶν Ἐσωτερικῶν ὅτι οὔτε μιὰ
γυναίκα δὲν ξέρει ἀνάγνωσι καὶ γραφὴ καὶ γι' αὐτὸ
οὔτε μιὰ δὲν μπορεῖ νὰ ναι ψηφοφόρος.

Δὲν μποροῦμε νὰ φανταστοῦμε ὅτι εἶναι δυνατὸν
μέσα σὲ μιὰ Κοινότητα νὰ μὴν ξέρει οὔτε μιὰ γυναί-
κα ἀνάγνωσι καὶ γραφὴ. Μᾶλλον πρόκειται γιὰ πρό-
φασιν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κοινότητος πού ἔπρεπε
τὸ λιγώτερον νὰ ντραπῆ προβάλλοντας ὡς πρόσχημα
τὸ μέσα στὴν Κοινότητα σκοτάδι τῆς ἀμάθειας γιὰ
τι ὅποιο, καὶ ἂν ὑπάρχει, εἶναι καὶ αὐτὸς ὑπεύθυνος
γιὰτὶ δὲν κατόρθωσε νὰ κάνει οὔτε ἓνα βραδυνὸ σχο-
λεῖς καὶ νὰ μορφώσει τοὺς ἀγράμματους τοῦ χωριοῦ
του ἄντρες καὶ γυναῖκες.

Μὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη μερὶὰ τὸ χαρακτηριστικὸ αὐτὸ
παράδειγμα δείχνει πόσο εἶναι ἐγκληματικὸς ὁ περιο-
ρισμὸς τῆς ἀγραμματοσύνης πού στερεῖ ἀπὸ τὸ μεγα-
λύτερο μέρος τῶν χωρικῶν μᾶς τὴν ψῆφον. Καὶ ὅμως
οἱ ἀγράμματες αὐτὲς χωριάτισσες ξέρουν τόσο καλά
καὶ νὰ παράγουν καὶ νὰ διευθύνουν τὰ χτήματά τους
καὶ τὶς ἀγοραπωλησίες τους καὶ νὰ δουλεύουν ἀκόμα
ἐθελοντικὰ γιὰ νὰ φτιάχνουν τὸ δρόμο ἢ τὸ γεφύρι
τοῦ χωριοῦ καὶ νὰ ἐπηρεάζουν ἀκόμα τόσες φορὲς
τὸν ἄντρα τους ἢ τὸ γυιὸν τους γιὰ νὰ ψηφίσουν τὸν
ἓνα ἢ τὸν ἄλλο Πρόεδρο τῆς Κοινότητος πού τὸν ξέ-
ρουν τόσο καλά. Κι' εἴμαστε βέβαιες πῶς στὶς παρα-
μονὲς τῶν ἐκλογῶν ὁ ἴδιος ὁ κ. Πρόεδρος θὰ βρῆ ἐγ-
γράμματες ἀνάμεσα... στοὺς ὀπαδοὺς του γιὰ νὰ τὸν
ψηφίσουν, ἂν ὡς τότε ἡ Κυβέρνησις δὲν νιώσει πόσο
ἀδίκος καὶ ἀστεῖος τὸ κάτω-κάτω εἶναι ὁ περιορισμὸς
αὐτὸς πού ξεραχτηρίζει γιὰ μορφωμένες καὶ κατάλ-
ληλες ψηφοφόρους ὅσες ξέρουν νὰ συλλαβίζουν καὶ
νὰ γράφουν.